

Zeitschrift: Bündner Schulblatt = Bollettino scolastico grigione = Fegl scolastic grischun

Herausgeber: Lehrpersonen Graubünden

Band: 72 (2010)

Heft: 4: 2. Bündner Bildungstag

Artikel: Ava - cugl lascher e cugl vistgia da bogn

Autor: Pittet-Dosch, Zegna

DOI: <https://doi.org/10.5169/seals-720334>

Nutzungsbedingungen

Die ETH-Bibliothek ist die Anbieterin der digitalisierten Zeitschriften auf E-Periodica. Sie besitzt keine Urheberrechte an den Zeitschriften und ist nicht verantwortlich für deren Inhalte. Die Rechte liegen in der Regel bei den Herausgebern beziehungsweise den externen Rechteinhabern. Das Veröffentlichen von Bildern in Print- und Online-Publikationen sowie auf Social Media-Kanälen oder Webseiten ist nur mit vorheriger Genehmigung der Rechteinhaber erlaubt. [Mehr erfahren](#)

Conditions d'utilisation

L'ETH Library est le fournisseur des revues numérisées. Elle ne détient aucun droit d'auteur sur les revues et n'est pas responsable de leur contenu. En règle générale, les droits sont détenus par les éditeurs ou les détenteurs de droits externes. La reproduction d'images dans des publications imprimées ou en ligne ainsi que sur des canaux de médias sociaux ou des sites web n'est autorisée qu'avec l'accord préalable des détenteurs des droits. [En savoir plus](#)

Terms of use

The ETH Library is the provider of the digitised journals. It does not own any copyrights to the journals and is not responsible for their content. The rights usually lie with the publishers or the external rights holders. Publishing images in print and online publications, as well as on social media channels or websites, is only permitted with the prior consent of the rights holders. [Find out more](#)

Download PDF: 26.07.2025

ETH-Bibliothek Zürich, E-Periodica, <https://www.e-periodica.ch>

Ava – cugl lascher e cugl vistgia da bogn

Igli Bogn Alvagni cun en bogn cuvert ed en oravant.

Prest tgi l'ava giu da tschiel vess impedia igl de da scolaziun dalla Conferenza rumantscha Grischun central. Pero igl è rasto sost chel de l'antschatta da zarcladour. Varsaquants commembbers dalla Conferenza rumantscha Grischun central èn s'antupos a Bogn d'Alvagni.

ZEGNA PITTEL-DOSCH

Igli program digl avantmezde è sto la veia d'ava Ansaina. Igli sivamezde è sto reservo per dar en tgit allas stanzas da tecnica digl bogn scu er per en sagl all'ava.

Veia d'ava

La veia d'ava scumainza a Bogn d'Alvagni. Chella veia è neida fatga sen liniziativa dall'organisaziun Ansaina. En'organisaziun tgi promova igl veiver persistent ed economic alla Val d'Alvra. Ansaina ò

la fegnameira d'uneir la nateira cun la cuntrada, igl art e la cultura scu er la societad e la sanadad. Tigl tema ava èn nias realisos differents projects. Egn da chels è la veia d'ava tgi magna da Bogn d'Alvagni alla staziun dad Alvagni, tigl viaduct digl vallung da Tagn, agl gôt da Rozen ed anavos a Bogn d'Alvagni. Chella tura cozza bung dus ouras. Igli è ena tura ampernevla, sainza tarmentas muntadas, tras pros ed er savens aint igl

schurmetg digl gôt. L'antiera tura maseira set kilometers ed è signeida fitg bagn. Sen l'antiera tura ògl differents lis per pussar, observar ed esser stupia. Per exaimpel la funtanga pitschna d'ava da zolper sur Bogn d'Alvagni, la funtanga d'ava da fier dall'otra vart dalla val u er las litgivas tg'ins pò observar sen en bagn puril. An tot ògl dodesch staziuns noua tgi gl viandard po s'infumar pi detagledamaintg. Dasper mintga post è ena tavla cun las infurmaziuns las pi impurtantas. Ansomma, l'antiera veia persvada. Agl viandard vign la veia er livgeida a moda ampernevla. Diferents piogns e varsaquantes stgelas reageschan sen la situazion topografica. En levgiament ampernevel per las tgommas scu er en bel maletg pigls igls. Alla fegn,

Chellas tavlas da signalisaziun magnan igl viandard sen la veia d'ava.

avant tgi fittar la veia d'ava u tot tenor all'antschatta, è er igl post tgi vign numno la battareia. Chegl èn nov quadrigns fatgs cun lenna plumageda. Chegl seia ena zona d'energeia vign declero agl viandard. Siva magna la veia d'ava segl parcadi digl bogn termal da Bogn d'Alvagni. Chel bogn è en segn per en project da success.

Gio igls Romans stimavan l'ava da zolper

Igl Bogn Alvagni è nia biagia igl onn 2001 ed è siva da lò en success. Igls commembers dalla Conferenza rumantscha Grischun central on già la pusseblada da dar en tgit sot igl bogn. Angelo Durisch, egn digls capos-bogn ò mano e declero la visita sot igl bogn. Per exaimpel ò el declaro scu

La funtanga d'ava da fier anveida da bever en got.

tgi vign separo igl gost digl zolper dall'ava da zolper. Cò vign mano tiers aria frestga ed uscheia vo la tuffareia da zolper ad ot e so neir pigleida davent. L'ava da zolper vign no dalla funtanga cun diesch anfignen dodesch grads. Siva vign ella scaldada sen trentaquatter grads. L'ava da zolper è mecta deira.

Chell'ava vign ludada per la digestiun, ella seja ena bung'ava pigls nirunchels ed igl deir scu er per la dischintoxicaziun. Tenor Angelo Durisch dattigl pero er persungas tgi na surportan betg l'ava da zolper. Franc è tgi la spizza da chell'ava è speziala, l'ava da zolper toffa scu ovs marschs.

Scu finizun da chella tura sot igl bogn ò Angelo Durisch anc musso fotografias digls implants vigls digl bogn. Las funtangas dad Alvagni nivan gio duvradas digl taimp digls Romans. Gio igls Romans cunaschevan las bungas varts dall'ava da zolper. Igls 1474 è nia biagia per l'amprema geda en bogn. Siva è nia investo e biagia differentas gedas. Igls bogn preschaint ò dasperas igl bogn cuvert e chel oravant anc en bogn

da vapour scu er ena sauna finna ed ena sauna biologica.

Chel de da scolaziun a Bogn d'Alvagni è nia compleotto cun en sagl all'ava tgoda.

Igls deis da scolaziun èn datas fixas aint igl calender annual

Dus gedas ad onn porscha la Conferenza rumantscha Grischun central en de da scolaziun. Eneda per regla ena scolaziun pitost cognitiva ed en sagond de en'excursiun. En de da scolaziun ò adegna li durant igl aton e l'oter durant las davosas emdas da scola. Tge scolaziuns tgi vignan purscheidias, chegl decidian igls commembers sezs alla radunanza generala. Uscheia ògl gio do en de da profundaziun dalla grammatica u digl adiever digl internet an scola. Igls davos onns ò adegna li en'excursiun agl manevol. Per exaimpel en'excursiun geologica alla Val d'Err u allas minieras d'argent sur Zirang. Per regla sa participateschan tranter 25 e 30 persungas d'instrucziun allas scolaziuns e chegl da tot igls scalems. Igls deis da scolaziun dalla Conferenza rumantscha Grischun central èn betg angal a cò per amprender ensatge nov, mabagn duessan er esser ena pussebladad per s'antupar e discorrer.